

Υπόθεση C-514/19

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

8 Ιουλίου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Conseil d'État (Γαλλία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

28 Ιουνίου 2019

Αιτούσα:

Union des industries de la protection des plantes

Καθόν:

Premier ministre

Ministre de la transition écologique et solidaire

Ministre des Solidarités et de la Santé

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation

Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail

Παρεμβαίνοντες

Association Générations futures

Union nationale de l'apiculture française (UNAF)

Syndicat national de l'apiculture

CONSEIL D'ÉTAT
(ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ,
ΓΑΛΛΙΑ)
[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

UNION DES INDUSTRIES DE LA
PROTECTION DES PLANTES
(ΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ)

[παραλειπόμενα]

Ημερομηνία συνεδριάσεως: 29 Μαΐου 2019

Ημερομηνία δημοσίευσής: 28 Ιουνίου 2019

Έχοντας υπόψη την ακόλουθη διαδικασία:

Με εισαγωγικό δίκης έγγραφο και τέσσερα νέα υπομνήματα, που πρωτοκολλήθηκαν την 1η Οκτωβρίου 2018, στις 12 και 13 Μαρτίου και στις 24 Μαΐου 2019 [παραλειπόμενα], η Union des industries de la protection des plantes ζητεί από το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας):

- 1) να ακυρώσει για υπέρβαση εξουσίας το décret 2018-675 du 30 juillet 2018 relatif à la définition des substances actives de la famille des néonicotinoïdes présentes dans les produits phytopharmaceutiques (διάταγμα 2018-675 της 30ής Ιουλίου 2018 σχετικά με τον ορισμό των δραστικών ουσιών της οικογένειας των νεονικοτινοειδών οι οποίες περιέχονται στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα).
- 2) [παραλειπόμενα] [αίτημα περί των δικαστικών εξόδων].

Υποστηρίζει:

ότι, προβλέποντας γενική και απόλυτη απαγόρευση της χρήσεως των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν ένα από τα πέντε νεονικοτινοειδή που απαριθμούνται στο προσβαλλόμενο διάταγμα, το άρθρο L. 253-8 του code rural et de la pêche maritime (κώδικα γεωργίας και θαλάσσιας αλιείας) και το προσβαλλόμενο διάταγμα, το οποίο εκδόθηκε βάσει του άρθρου αυτού, συνιστούν παράβαση των άρθρων 4 έως 20 του κανονισμού 1107/2009 της 21ης Οκτωβρίου 2009 και [σελ. 2 του πρωτοτύπου] των αντίστοιχων κανονισμών εγκρίσεως των ουσιών αυτών, που παρέχουν αποκλειστικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την εξουσία να επιτρέπει τη χρήση τέτοιων προϊόντων·

- ότι, προβλέποντας γενική και απόλυτη απαγόρευση της χρήσεως των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν ένα από τα πέντε νεονικοτινοειδή που απαριθμούνται στο προσβαλλόμενο διάταγμα, το άρθρο L. 253-8 του code rural et de la pêche maritime και το προσβαλλόμενο

διάταγμα, το οποίο εκδόθηκε βάσει του άρθρου αυτού, συνιστούν παράβαση των άρθρων 36, 50 και 44 του κανονισμού [1107]/2009·

- ότι το προσβαλλόμενο διάταγμα συνιστά παράβαση των άρθρων 69 και 70 του κανονισμού 1107/2009 τα οποία αφορούν τα προσωρινά έκτακτα μέτρα και τα ενδιάμεσα μέτρα προστασίας που μπορούν να λάβουν τα κράτη μέλη, προκειμένου να απαγορεύσουν ή να περιορίσουν τη χρήση δραστικής ουσίας ή φυτοπροστατευτικού προϊόντος·
- ότι, απαγορεύοντας τη χρήση σπόρων οι οποίοι έχουν γίνει αντικείμενο επεμβάσεως με φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιέχουν μία από τις αναφερόμενες στο προσβαλλόμενο διάταγμα πέντε ουσίες, το εν λόγω διάταγμα συνιστά παράβαση του άρθρου 49 του κανονισμού 1107/2009, καθόσον τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιέχουν την ουσία thiacloprid έχουν εγκριθεί τουλάχιστον σε ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

[παραλειπόμενα] Ο Ministre de la transition écologique et solidaire (Υπουργός οικολογικής και αλληλέγγυας μεταβάσεως) ζητεί να απορριφθεί η αίτηση ακυρώσεως. Υποστηρίζει ότι οι λόγοι ακυρώσεως που προβάλλει η αιτούσα ένωση είναι αβάσιμοι.

[παραλειπόμενα] [διευκρίνιση σχετική με τη διαδικασία]

[παραλειπόμενα] Σε απάντηση τριών μέτρων διεξαγωγής αποδείξεων, η Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail (Εθνική Υπηρεσία υγειονομικής ασφάλειας των τροφίμων, του περιβάλλοντος και της εργασίας) υπέβαλε παρατηρήσεις [παραλειπόμενα].

[παραλειπόμενα] Η Association générations futures (Ένωση μελλοντικές γενεές) [παρεμβαίνουσα στη δίκη] ζητεί από το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) να απορρίψει την κατατεθείσα από την Union des industries de la protection des plantes αίτηση ακυρώσεως για τους ίδιους λόγους με αυτούς που προβάλλει ο Ministre de la transition écologique et solidaire.

[παραλειπόμενα] Η Union nationale de l'apiculture française (Εθνική Ένωση της γαλλικής μελισσοκομίας) [παρεμβαίνουσα στη δίκη] ζητεί από το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) να απορρίψει την κατατεθείσα από την Union des industries de la protection des plantes αίτηση ακυρώσεως για τους ίδιους λόγους με αυτούς που προβάλλει ο Ministre de la transition écologique et solidaire.

[παραλειπόμενα] Το Syndicat national de l'apiculture (Εθνικό Συνδικάτο μελισσοκομίας), [παρεμβαίνον στη δίκη] ζητεί από το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) να απορρίψει την κατατεθείσα από την Union des industries de la protection des plantes αίτηση ακυρώσεως για τους ίδιους λόγους με αυτούς που προβάλλει ο Ministre de la transition écologique et solidaire. Υποστηρίζει, επιπλέον, ότι η απαγόρευση δικαιολογείται με βάση τα έκτακτα μέτρα που προβλέπει το άρθρο 71 του κανονισμού. [σελ. 3 του πρωτοτύπου]

[παραλειπόμενα] [διευκρίνιση σχετική με τη διαδικασία]

Έχοντας υπόψη:

- τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως το άρθρο της 267·
- τον κανονισμό (ΕΚ) 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009·
- τον κανονισμό (ΕΕ) 485/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαΐου 2004·
- τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/408 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2015·
- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2018/113 της 24ης Ιανουαρίου 2018·
- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2018/524 της 2ας Μαρτίου 2018·
- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2018/783 της 29ης Μαΐου 2018·
- τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2018/784 της 29ης Μαΐου 2018·
- τον κανονισμό (ΕΚ) 2018/785 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2018·
- την οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 της 9ης Σεπτεμβρίου 2015·
- τον code de la santé publique (κώδικα δημόσιας υγείας)·
- τον code rural et de la pêche maritime·
- τον νόμο 2016-1087 της 8ης Αυγούστου 2016·
- τον code de justice administrative (κώδικα διοικητικής δικονομίας)·

[παραλειπόμενα] [διευκρίνιση σχετική με τη διαδικασία]

Εκτιμώντας τα εξής: **[σελ. 4 του πρωτοτύπου]**

- 1 Κατά την παράγραφο II του άρθρου L. 253-8 του code rural et de la pêche maritime, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 125 του νόμου της 8ης Αυγούστου 2016 για την ανάκτηση της βιοποικιλότητας, της φύσεως και των τοπίων, «*Η χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν μία ή περισσότερες δραστικές ουσίες της οικογένειας των νεονικοτινοειδών και των σπόρων που έχουν γίνει αντικείμενο επεμβάσεως με τα προϊόντα αυτά απαγορεύεται από 1ης Σεπτεμβρίου 2018 (...). Παρεκκλίσεις από την απαγόρευση που περιέχεται στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου II μπορούν να χορηγούνται μέχρι την 1η Ιουλίου 2020 με κοινή απόφαση των Υπουργών*

Γεωργίας, Περιβάλλοντος και Υγείας. / Η απόφαση την οποία αναφέρει το τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου II λαμβάνεται βάσει απολογισμού συνταχθέντος από την Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail, ο οποίος συγκρίνει τα οφέλη και τους κινδύνους που συνδέονται με τις χρήσεις των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που θεωρούνται εγκεκριμένα στη Γαλλία με τα οφέλη και τους κινδύνους που συνδέονται με τις χρήσεις υποκατάστατων προϊόντων ή με τις διαθέσιμες εναλλακτικές μεθόδους. / Ο απολογισμός αυτός αφορά τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, ιδίως στους επικονιαστές, στη δημόσια υγεία και στη γεωργική δραστηριότητα. Ο εν λόγω απολογισμός δημοσιοποιείται υπό τους όρους που προβλέπονται στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου L. 1313-1 του code de la santé publique.» Εκδοθέν βάσει της παραγράφου II του άρθρου L. 253-8 του προαναφερθέντος code rural et de la pêche maritime, το διάταγμα 2018-675 παρενέβαλε στον code rural et de la pêche maritime το άρθρο D. 253-46-1, το οποίο ορίζει τα εξής: «Οι ουσίες της οικογένειας των νεονικοτινοειδών τις οποίες αφορά το άρθρο L. 253-8 είναι οι ακόλουθες: Acetamiprid· / Clothianidin· / Imidacloprid· / Thiacloprid· / Thiamethoxam».

- 2 Η Union des industries de la protection des plantes ζητεί την ακύρωση του διατάγματος αυτού, για υπέρβαση εξουσίας. Υποστηρίζει, ειδικότερα, [παραλείπόμενα] ότι η παράγραφος II του άρθρου L. 253-8 του code rural et de la pêche maritime, για την εφαρμογή της οποίας εκδόθηκε το προσβαλλόμενο διάταγμα, συνιστά παράβαση των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
- 3 [παραλείπόμενα] [διευκρίνιση σχετική με τις αιτήσεις παρεμβάσεως]
- 4 Κατά το άρθρο 4 του κανονισμού 1107/2009: «1. Μια δραστική ουσία εγκρίνεται σύμφωνα με το παράρτημα II όταν είναι δυνατόν να αναμένεται, με βάση τις σύγχρονες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις, ότι, σύμφωνα με τα κριτήρια για την έγκριση που ορίζονται στα σημεία 2 και 3 του εν λόγω παραρτήματος, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιέχουν την εν λόγω δραστική ουσία πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 (...). Κατά το άρθρο 6 του ίδιου κανονισμού: «Η έγκριση μπορεί να υπόκειται σε όρους και περιορισμούς μεταξύ των οποίων: (...) η) ο προσδιορισμός περιοχών όπου η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, περιλαμβανομένων προϊόντων για την επεξεργασία του εδάφους, που περιέχουν τη δραστική ουσία δεν μπορεί να επιτραπεί ή όπου η χρήση μπορεί να επιτραπεί υπό ειδικές προϋποθέσεις· θ) η ανάγκη επιβολής μέτρων για την άμβλυνση του κινδύνου και μέτρων παρακολούθησης μετά τη χρήση· ι) άλλοι ειδικοί όροι που απορρέουν από την αξιολόγηση των πληροφοριών που εκτίθενται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού». Κατά το άρθρο 13 του ίδιου κανονισμού: «Εντός έξι μηνών από την παραλαβή των συμπερασμάτων της Αρχής, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση, καλούμενη “έκθεση ανασκόπησης”, και σχέδιο κανονισμού στην επιτροπή του άρθρου 79, παράγραφος 1, λαμβάνοντας υπόψη το σχέδιο [σελ. 5 του πρωτοτύπου] έκθεσης

αξιολόγησης του κράτους μέλους-εισηγητή και τα συμπεράσματα της Αρχής. (...) 2. Με βάση την έκθεση ανασκόπησης, άλλους θεμιτούς παράγοντες που σχετίζονται με το υπό εξέταση θέμα και την αρχή της προφύλαξης όταν εφαρμόζονται οι όροι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 άρθρο 7 παράγραφος 1, εκδίδεται κανονισμός σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 79 παράγραφος 3, εφόσον: α) η δραστική ουσία εγκρίνεται, με τους όρους και τους περιορισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 6, ανάλογα με την περίπτωση· β) δεν εγκρίνεται η δραστική ουσία· ή γ) τροποποιούνται οι όροι της έγκρισης. (...) 4. Οι εγκεκριμένες δραστικές ουσίες περιλαμβάνονται στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 78 παράγραφος 3 που περιέχει τον κατάλογο των ήδη εγκεκριμένων δραστικών ουσιών. (...)». Το άρθρο 21 του ίδιου κανονισμού ορίζει: «Η Επιτροπή μπορεί να επανεξετάσει την έγκριση μιας δραστικής ουσίας ανά πάσα στιγμή. Λαμβάνει υπόψη το αίτημα κράτους μέλους να επανεξετασθεί, με βάση τις νέες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις, η έγκριση μιας δραστικής ουσίας, περιλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου μετά την επανεξέταση των αδειών σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 1, υπάρχουν ενδείξεις ότι ενδέχεται να διακυβευθεί η επίτευξη των στόχων που τέθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iv) και στοιχείο β) σημείο i), και το άρθρο 7 παράγραφοι 2 και 3 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Σε περίπτωση που, με βάση τις νέες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις, κρίνει ότι υπάρχουν ενδείξεις σύμφωνα με τις οποίες η ουσία δεν πληροί πλέον τα κριτήρια έγκρισης του άρθρου 4, ή όταν δεν έχουν υποβληθεί οι απαιτούμενες συμπληρωματικές πληροφορίες όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 στοιχείο στ), η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη, την Αρχή και τον παραγωγό της δραστικής ουσίας και ορίζει προθεσμία εντός της οποίας ο παραγωγός πρέπει να υποβάλει τα σχόλιά του».

- 5 Κατά το άρθρο 69 του κεφαλαίου IX του ίδιου κανονισμού, το οποίο κεφάλαιο αφορά τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης: «Εάν είναι σαφές ότι μια εγκεκριμένη δραστική ουσία, αντιφυτοτοξικό, συνεργιστικό ή βοηθητικό, ή ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν που έχει αδειοδοτηθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό είναι πιθανό να συνιστά σοβαρό κίνδυνο για την υγεία των ανθρώπων ή των ζώων ή για το περιβάλλον και ότι αυτός ο κίνδυνος δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ικανοποιητικά με τα μέτρα που λαμβάνουν το ή τα οικεία κράτη μέλη, λαμβάνονται αμέσως μέτρα για τον περιορισμό ή την απαγόρευση της χρήσης ή/και της πώλησης της εν λόγω ουσίας ή του προϊόντος, σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 79 παράγραφος 3, είτε με πρωτοβουλία της Επιτροπής είτε κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους. (...)». Κατά το άρθρο 70 του κανονισμού: «Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 69, η Επιτροπή μπορεί, σε περιπτώσεις κατεπείγουσας ανάγκης, να λαμβάνει προσωρινά έκτακτα μέτρα αφού διαβουλευθεί με το ή τα οικεία κράτη μέλη και ενημερώσει τα άλλα κράτη μέλη». Κατά το άρθρο 71 του κανονισμού: «1. Όταν ένα κράτος μέλος πληροφορεί επίσημα την Επιτροπή για την ανάγκη λήψης έκτακτων μέτρων και δεν έχει αναληφθεί δράση σύμφωνα με το άρθρο 69 ή το άρθρο 70, το κράτος μέλος μπορεί να θεσπίσει ενδιάμεσα μέτρα προστασίας. Στην περίπτωση αυτή, ενημερώνει αμέσως τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή. 2. Εντός 30 εργάσιμων ημερών η Επιτροπή παραπέμπει το θέμα στην επιτροπή του άρθρου 79 παράγραφος 1, σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 79 παράγραφος 3, με σκοπό

την παράταση, την τροποποίηση ή την κατάργηση των εθνικών ενδιάμεσων μέτρων προστασίας. 3. Το κράτος μέλος μπορεί να διατηρεί τα εθνικά ενδιάμεσα μέτρα προστασίας που έχει λάβει έως ότου θεσπισθούν κοινοτικά μέτρα».

- 6 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η διαδικασία εγκρίσεως δραστικής ουσίας διεξάγεται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και καταλήγει στην έκδοση πράξεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία προβλέπει την έγκριση ή όχι της ουσίας, με τυχόν περιορισμούς όσον αφορά τη χρήση της. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να επανεξετάσει ανά πάσα στιγμή, μεταξύ άλλων κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους, [σελ. 6 του πρωτοτύπου] την έγκριση δραστικής ουσίας, υπό το πρίσμα των νέων επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων και των δεδομένων που προέκυψαν από τον έλεγχο της. Εξάλλου, το κράτος μέλος μπορεί να λάβει, σε επείγουσες περιπτώσεις, ενδιάμεσα μέτρα προστασίας που επιτρέπουν τον περιορισμό της χρήσεως μιας δραστικής ουσίας κατ' εφαρμογήν του άρθρου 71 του κανονισμού 1107/2009, υπό την προϋπόθεση όμως ότι προηγουμένως έχει ενημερώσει την Επιτροπή για την ανάγκη λήψεως εκτάκτων μέτρων και η Επιτροπή δεν έλαβε τέτοια μέτρα κατόπιν της εν λόγω γνωστοποίησης.
- 7 Από τα έγγραφα της δικογραφίας προκύπτει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 1107/2009, αφότου περιόρισε τη χρήση των ουσιών clothianidin, imidacloprid και thiamethoxam με τον κανονισμό (ΕΕ) 485/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαΐου 2013, απαγόρευσε, με τους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) 2018/783, 2018/784 και 2018/785, της 29ης Μαΐου 2018, τη χρήση των ουσιών αυτών, από τις 19 Δεκεμβρίου 2018, με εξαίρεση τις επεξεργασίες για τις καλλιέργειες εντός μονίμων θερμοκηπίων των φυτών που διανύουν ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους σε τέτοιο θερμοκήπιο. Εξάλλου, η έγκριση της ουσίας thiacloprid παρατάθηκε με τους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) 2018/524, της 28ης Μαρτίου 2018, και (ΕΕ) 2019/168, της 31ης Ιανουαρίου 2019, έως τις 30 Απριλίου 2020, ενώ η ουσία acetamiprid έγινε αντικείμενο νέας εγκρίσεως με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2018/113, της 24ης Ιανουαρίου 2018, για δεκαπέντε έτη. Το προσβαλλόμενο διάταγμα απαγορεύει τη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν μία ή περισσότερες από τις πέντε δραστικές ουσίες της οικογένειας των νεονικοτινοειδών (Acetamiprid· / Clothianidin· / Imidacloprid· / Thiacloprid· / Thiamethoxam), καθώς και των σπόρων που έχουν γίνει αντικείμενο επεμβάσεως με τα προϊόντα αυτά, ενώ οι πέντε αυτές ουσίες της οικογένειας των νεονικοτινοειδών εξακολουθούν να είναι εγκεκριμένες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για τρεις δε εξ αυτών με ειδικούς περιορισμούς χρήσεως.
- 8 Κατά το άρθρο 5 της οδηγίας 2015/1535/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών: «1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 7, τα κράτη μέλη γνωστοποιούν πάραυτα στην Επιτροπή κάθε σχέδιο τεχνικού κανόνα, εκτός εάν πρόκειται απλώς για αυτούσια μεταφορά ενός διεθνούς ή ευρωπαϊκού προτύπου, οπότε αρκεί μια απλή πληροφόρηση ως προς το συγκεκριμένο πρότυπο· επίσης, απευθύνουν στην Επιτροπή κοινοποίηση σχετικά με

τους λόγους για τους οποίους είναι αναγκαία η θέσπιση ενός τέτοιου τεχνικού κανόνα, εκτός εάν οι λόγοι αυτοί συνάγονται ήδη από το ίδιο το σχέδιο. (...). Όταν το σχέδιο του τεχνικού κανόνα αφορά, ειδικότερα, τον περιορισμό της διάθεσης στο εμπόριο ή της χρήσης μιας ουσίας, ενός παρασκευάσματος ή ενός χημικού προϊόντος, για λόγους δημόσιας υγείας και προστασίας των καταναλωτών ή του περιβάλλοντος, τα κράτη μέλη γνωστοποιούν επίσης είτε περίληψη, είτε, στο μέτρο που είναι διαθέσιμες οι σχετικές πληροφορίες, τα χρήσιμα στοιχεία που αφορούν τη συγκεκριμένη ουσία, παρασκεύασμα ή προϊόν, καθώς και όσα αφορούν τα γνωστά και διαθέσιμα προϊόντα υποκατάστασης. Ομοίως γνωστοποιούν τις αναμενόμενες επιπτώσεις του μέτρου στη δημόσια υγεία και την προστασία των καταναλωτών και του περιβάλλοντος, συνοδεύοντάς τα με ανάλυση των κινδύνων, διενεργουμένη, όπου συντρέχει λόγος, βάσει των αρχών που προβλέπονται στο σχετικό μέρος του τμήματος II.3 του παραρτήματος XV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. (...). 2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μπορούν να απευθύνουν προς το κράτος μέλος που γνωστοποίησε σχέδιο τεχνικού κανόνα, παρατηρήσεις που το εν λόγω κράτος μέλος θα λάβει υπόψη στο μέτρο του δυνατού, αργότερα, κατά την τελική διατύπωση του τεχνικού κανόνα». Κατά το άρθρο 6 της ίδιας οδηγίας: «1. Τα κράτη μέλη αναβάλλουν την έγκριση ενός σχεδίου τεχνικού κανόνα για τρεις μήνες από την ημερομηνία παραλαβής από την Επιτροπή της γνωστοποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1. (...). 3. Τα [σελ. 7 του πρωτοτύπου] κράτη μέλη αναβάλλουν την έγκριση ενός σχεδίου τεχνικού κανόνα, με εξαίρεση τα σχέδια τα σχετικά με τις υπηρεσίες, κατά 12 μήνες από την ημερομηνία παραλαβής από την Επιτροπή της ανακοίνωσης που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας, εάν, εντός των τριών μηνών που ακολουθούν την ημερομηνία αυτή, η Επιτροπή γνωστοποιήσει την πρόθεσή της να προτείνει ή να εκδώσει οδηγία, κανονισμό ή απόφαση για το θέμα αυτό σύμφωνα με το άρθρο 288 ΣΛΕΕ. (...). 7. Οι παράγραφοι 1 έως 5 δεν εφαρμόζονται όταν ένα κράτος μέλος: α) για επείγοντες λόγους που σχετίζονται με σοβαρή και απρόβλεπτη κατάσταση που αφορά την προστασία της υγείας προσώπων και ζώων, την προστασία των φυτών ή την ασφάλεια και, για τους κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες, με τη δημόσια τάξη και ιδίως με την προστασία των ανηλίκων, πρέπει να εκπονήσει σε ιδιαίτερα σύντομη προθεσμία τεχνικούς κανόνες για να τους εγκρίνει και να τους θέσει σε εφαρμογή αμέσως, χωρίς να είναι δυνατές διαβουλεύσεις (...).».

- 9 Αφενός, από τις προπαρατεθείσες διατάξεις των άρθρων 5 και 6 της οδηγίας 2015/1535 προκύπτει ότι, όπως στην επείγουσα διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 69 και 71 του κανονισμού 1107/2009, το κράτος μέλος οφείλει να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τα στοιχεία που αφορούν τους λόγους δημόσιας υγείας, προστασίας των καταναλωτών ή του περιβάλλοντος που δικαιολογούν τον περιορισμό της εμπορίας ή της χρήσεως μιας ουσίας, ενός παρασκευάσματος ή ενός χημικού προϊόντος. Ελλείψει αιτήσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναβολή της εγκρίσεως του κοινοποιηθέντος σχεδίου τεχνικού κανόνα, μεταξύ άλλων όταν γνωστοποιεί την πρόθεσή της να προτείνει ή να εκδώσει οδηγία, κανονισμό ή απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, [της οδηγίας 2015/1535,] το κράτος μέλος δύναται,

μετά την παρέλευση τριών μηνών από την κοινοποίησή του, να εγκρίνει οριστικά το σχέδιο.

- 10 Αφετέρου, από τις διατάξεις των άρθρων 69 και 71 του κανονισμού 1107/2009 προκύπτει ότι, αν, μετά την επίσημη ενημέρωση από μέρους κράτους μέλους για την ανάγκη να λάβει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκτακτα μέτρα για την απαγόρευση της χρήσεως ενός προϊόντος ή μιας δραστικής ουσίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απόσχει από τη λήψη τέτοιων μέτρων, το κράτος μέλος μπορεί να λάβει ενδιάμεσα μέτρα προστασίας μέχρι τη λήψη κοινοτικών μέτρων.
- 11 Από τα έγγραφα της δικογραφίας προκύπτει ότι η Γαλλική Κυβέρνηση κοινοποίησε στις 2 Φεβρουαρίου 2017 το σχέδιο του επίμαχου διατάγματος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στηριζόμενη στο τέταρτο εδάφιο του άρθρου 5 της οδηγίας 2015/1535, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών κανονισμών, και όχι στον κανονισμό 1107/2009, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Ωστόσο, στην κοινοποίηση αυτή, η Γαλλική Κυβέρνηση δικαιολογούσε την απαγόρευση της χρήσεως των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες της οικογένειας των νεονικοτινοειδών και των σπόρων που έχουν γίνει αντικείμενο επεμβάσεως με τα προϊόντα αυτά, αναφερόμενη σε διάφορες επιστημονικές μελέτες κατά τις οποίες *«υπάρχουν σημαντικότερες επιπτώσεις των νεονικοτινοειδών σε πολλά συστατικά στοιχεία του περιβάλλοντος, σε οργανισμούς μη στόχους, όπως οι μέλισσες, οι μακροασπόνδυλοι οργανισμοί ή ακόμη και τα πτηνά»* και σε μελέτη της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων που *«εντοπίζει κίνδυνο για την υγεία των ανθρώπων (επίπτωση στην ανάπτυξη του νευρικού συστήματος)»*. Στην από 3 Αυγούστου 2017 απάντησή της στην κοινοποίηση του σχεδίου, η Επιτροπή, η οποία παραπέμπει στον κανονισμό 1107/2009, δηλώνει ότι *«συμμερίζεται τις ανησυχίες της Γαλλίας σχετικά με ορισμένες ουσίες της οικογένειας των νεονικοτινοειδών και σχετικά με τους κινδύνους που οι ουσίες αυτές παρουσιάζουν για τις μέλισσες»* και υπενθυμίζει ότι *«η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων δημοσίευσε συμπεράσματα σχετικά με τις τρεις αυτές ουσίες, επιστώντας την προσοχή σε άλλους πιθανούς κινδύνους, παροτρύνοντας έτσι την Επιτροπή να εξετάσει την ανάγκη εφαρμογής άλλων περιορισμών»*. **[σελ. 8 του πρωτοτύπου]**.
- 12 Επομένως, η νομιμότητα του προσβαλλόμενου διατάγματος εξαρτάται από το ζήτημα αν [παραλειπόμενα] [παράθεση του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος].
- 13 [παραλειπόμενα] [παράθεση του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος]
- 14 [παραλειπόμενα] [παράθεση του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος]
- 15 Τα ερωτήματα αυτά παρουσιάζουν σοβαρή δυσχέρεια ερμηνείας του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρέπει να τεθούν στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να ανασταλεί η διαδικασία επί της αιτήσεως ακυρώσεως που κατατέθηκε από την Union des industries de la protection des plantes.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1: [παραλειπόμενα] [απόφαση επί των αιτήσεων παρεμβάσεως].

Άρθρο 2: Θέτει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- 1) Όταν εθνικό μέτρο που αποσκοπεί στον περιορισμό της χρήσεως δραστικών ουσιών έχει τυπικά κοινοποιηθεί στην Επιτροπή βάσει του άρθρου 5 της οδηγίας [σελ. 9 του πρωτοτύπου] (ΕΕ) 2015/1535/ΕΕ, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, με την προσκόμιση όμως των στοιχείων που οδηγούν το κράτος μέλος να θεωρήσει ότι η ουσία μπορεί να αποτελέσει σοβαρό κίνδυνο για την υγεία των ανθρώπων ή των ζώων ή για το περιβάλλον, και ότι ο κίνδυνος αυτός μπορεί να αντιμετωπιστεί ικανοποιητικά, βάσει της ρυθμίσεως όπως αυτή έχει τώρα, μόνο με μέτρα που λαμβάνει το κράτος μέλος, τα δε στοιχεία αυτά είναι αρκούντως σαφή ώστε η Επιτροπή να μπορέσει να θεωρήσει, χωρίς πλάνη, ότι η ως άνω κοινοποίηση έπρεπε να πραγματοποιηθεί βάσει του κανονισμού 1107/2009 της 21ης Οκτωβρίου 2009, δύναται τότε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εκλάβει την κοινοποίηση αυτή ως γενομένη κατά τη διαδικασία των άρθρων 69 και 71 του κανονισμού αυτού και να λάβει, ενδεχομένως, συμπληρωματικά μέτρα έρευνας ή μέτρα που ανταποκρίνονται τόσο στις απαιτήσεις της ρυθμίσεως αυτής όσο και στις ανησυχίες που εξέφρασε αυτό το κράτος μέλος;
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα αυτό, πρέπει οι εκτελεστικοί κανονισμοί 2018/783, 2018/784 και 2018/785, της 29ης Μαΐου 2018, για την απαγόρευση της χρήσεως των ουσιών thiamethoxam, clothianidin και imidacloprid από τις 19 Δεκεμβρίου 2018, με εξαίρεση τις επεξεργασίες για καλλιέργειες εντός μονίμων θερμοκηπίων των φυτών που διανύουν ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους σε τέτοιο θερμοκήπιο, να θεωρηθούν μέτρα ληφθέντα σε απάντηση της αιτήσεως που διατύπωσε η Γαλλία στις 2 Φεβρουαρίου 2017, η οποία απέβλεπε στη γενική απαγόρευση της χρήσεως των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες της οικογένειας των νεονικοτινοειδών και των σπόρων που έχουν γίνει αντικείμενο επεμβάσεως με τα προϊόντα αυτά;
- 3) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο τελευταίο αυτό ερώτημα, τι μπορεί να πράξει το κράτος μέλος που έχει ζητήσει από την Επιτροπή, βάσει του άρθρου 69 του κανονισμού 1107/2009, να λάβει μέτρα προκειμένου να περιορίσει ή να απαγορεύσει τη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν μία ή περισσότερες ουσίες της οικογένειας των νεονικοτινοειδών και των σπόρων που έχουν γίνει αντικείμενο επεμβάσεως με τα προϊόντα αυτά, αν η αίτησή του έγινε μόνον εν μέρει δεκτή από την Επιτροπή η οποία δεν περιόρισε τη χρήση όλων των ουσιών της οικογένειας των νεονικοτινοειδών, αλλά τριών εξ αυτών;

Άρθρο 3: Αναστέλλει τη διαδικασία [παραλειπόμενα].

Άρθρο 4: [παραλειπόμενα] [κοινοποίηση της απόφασης στους διαδίκους].

[παραλειπόμενα]

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ